

*“Προστασία Υποδομών Ζωτικής Σημασίας
Η Ευρωπαϊκή Οδηγία - Ο ρόλος του ΚΕ.ΜΕ.Α. - Επόμενες
δράσεις”*

*Dr. Βασίλειος Γκρίζης (Αντιστράτηγος ε.α.), Διευθυντής ΚΕ.ΜΕ.Α.
Σπυρίδων Κωλέτσης (Αστυνόμος Α'), Στέλεχος ΚΕ.ΜΕ.Α.*

- Ιδρύθηκε με το Ν 3387/2005
- Εποπτεύεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
- Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου
- Διοικητική αυτονομία και χρηματοδοτείται από τις δικές του δράσεις

Υποδομές Ζωτικής Σημασίας

- ✓ Το ΚΕ.ΜΕ.Α. ορίστηκε ως το εθνικό σημείο επαφής για την προστασία των Ε.Υ.Ζ.Σ. που βρίσκονται εντός της ελληνικής επικράτειας.

(Άρθρο 10, παρ. 1 Π.Δ. 39/2011)

- ✓ Συντονίζει την εξέταση των ζητημάτων προστασίας Ε.Υ.Ζ.Σ. εντός της ελληνικής επικράτειας με τις αρμόδιες αρχές των λοιπών Κρατών Μελών και με την Επιτροπή.

- Ισχυρό νομικό πλαίσιο
- Ρόλοι και καταμερισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ αρχών και κύριων/διαχειριστών υποδομών
- Δράσεις
 - Πλάνο διαχείρισης κινδύνου σε εθνικό επίπεδο
 - Ολοκληρωμένος σχεδιασμός ασφάλειας υποδομής

- ✓ Εκτίμηση επικινδυνότητας για κάθε είδος κινδύνου (all hazard approach) περιλαμβάνοντας και τις διασυνδέσεις τους
- ✓ Μελέτη τρωτότητας εγκαταστάσεων για διαφορετικές απειλές
- ✓ Σχέδιο Ασφάλειας Λειτουργίας
- ✓ Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων (περιλαμβάνονται και ειδικά σχέδια) και
- ✓ Σχέδιο Αδιάλειπτης Λειτουργίας (business continuity)

**Ανταλλαγή σχεδίων προστασίας
και πληροφοριών –
Σχεδιασμός ασφάλειας με τη
χρήση κοινών εργαλείων και κοινή
γλώσσα**

**Συντονισμός κατά τη διάρκεια
κρίσεων**

**Ευαισθητοποίηση του κοινού
“See something say something”**

**Οι αρχές έχουν
καλύτερη κατανόηση
της γενικής εικόνας –
Οι κύριοι/διαχειριστές
διαθέτουν πολύ
καλύτερη εποπτεία της
υποδομής τους**

**Παροχή εκπαιδεύσεων &
διοργάνωση ασκήσεων
ετοιμότητας**

«Ευρωπαϊκές Υποδομές Ζωτικής Σημασίας» ή Ε.Υ.Ζ.Σ.: βρίσκονται εντός της εδαφικής επικράτειας ενός κράτους-μέλους της Ε.Ε., η υποβάθμιση ή διακοπή λειτουργίας των οποίων θα είχε σοβαρό αντίκτυπο για τη χώρα και ταυτόχρονα θα επηρέαζε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

«Υποδομές Ζωτικής Σημασίας» ή Υ.Ζ.Σ.: τα υλικά και λειτουργικά στοιχεία, συστήματα ή μέρη αυτών τα οποία είναι ουσιώδη για τη διατήρηση των λειτουργιών ζωτικής σημασίας για την κοινωνία όπως η υγεία, η ασφάλεια, η οικονομία και η κοινωνική συνοχή, η διατάραξη των οποίων θα είχε σημαντικό αντίκτυπο για τη Χώρα μας, ως αποτέλεσμα της αδυναμίας διατήρησης των λειτουργιών αυτών.

ΤΟΜΕΑΚΑ: Ενέργεια & Μεταφορές

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ:

- A. Κριτήριο απωλειών (αριθμός νεκρών ή τραυματιών)
- B. Κριτήριο οικονομικών επιπτώσεων (οικονομική ζημία & περιβαλλοντικές επιπτώσεις)
- Γ. Κριτήριο των επιπτώσεων για το κοινό (εμπιστοσύνη του κοινού, διατάραξη της κοινωνικοοικονομικής ζωής, απώλεια υπηρεσιών ζωτικής σημασίας)

Κριτήρια προσδιορισμού των Ε.Υ.Ζ.Σ.

Τρία (3) κριτήρια, που εστιάζουν στον αντίκτυπο της απώλειας παροχής των υπηρεσιών τους και συγκεκριμένα:

- ✓ Αντίκτυπος από την απώλεια παροχής ουσιωδών υπηρεσιών σε εθνικό επίπεδο.
- ✓ Οικονομικός αντίκτυπος (που προκύπτει από την απώλεια παροχής ουσιωδών υπηρεσιών).
- ✓ Αντίκτυπος σε ζωές (που προκύπτει από την απώλεια παροχής ουσιωδών υπηρεσιών).

Δράσεις για την Προστασία των Υ.Ζ.Σ.

Εργαστήριο/Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
14 & 15 Δεκεμβρίου 2015

Σε συνεργασία με τη DG HOME, JRC & συναρμόδιους φορείς
Περισσότεροι από 160 συμμετέχοντες

Θεματικές ενότητες:

- Μεθοδολογίες αξιολόγησης κινδύνων
- Αλληλεξαρτήσεις υποδομών
- Σχεδιασμός Ασφάλειας
- Ανταλλαγή πληροφοριών - αναφορά συμβάντων
- Ερευνητικά προγράμματα & προστασία κρίσιμων υποδομών

Άσκηση επί χάρτου

Συμπεράσματα εργαστηρίου/εκπαιδευτικού προγράμματος

Σχεδιασμός ασφάλειας με τη χρήση κοινών εργαλείων και κοινή γλώσσα

Ενδυνάμωση συνεργασίας

Δημιουργία επίσημων ή ανεπίσημων δικτύων

Χρήση νέων μεθόδων (συμπεριλαμβανομένης της ανθεκτικότητας, της αλληλεξάρτησης, κ.λπ.)

Συνεχής εκπαίδευση

- ✓ Στοχευμένες Δράσεις για την αύξηση της Προστασίας των Εθνικά Χαρακτηρισμένων Ευρωπαϊκών Υ.Ζ.Σ. (01/07/2016 – 15/10/2020)
- ✓ Εκπαιδεύσεις για την προστασία των Υ.Ζ.Σ. (01/11/2016 – 01/04/2018)

(Δράσεις συγχρηματοδοτούμενες σε ποσοστό 75% από κοινοτικούς πόρους και 25% από εθνικούς πόρους)

- ✓ Οδικός χάρτης
- ✓ Πρότυπα σχέδια
- ✓ Συντονιστικό κέντρο
- ✓ Δικτύωση φορέων και διάχυση δράσεων (επισκέψεις σε υποδομές, συνέδρια)
- ✓ Ασκήσεις ετοιμότητας

- ✓ Εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Ανάπτυξης εναρμονισμένων υπηρεσιών της ΕΕ για δραστηριότητες κατάρτισης στον τομέα των υποδομών ζωτικής σημασίας για την υλοποίηση της οδηγίας 2008/114 / ΕΚ"» το οποίο διοργανώνεται από το ΚΕΜΕΑ σε συνεργασία με το JRC E. Space, Security & Migration Disaster Risk Management Unit - JRC.E.1, στις 20 και 21 Μαρτίου 2017.

Απευθύνεται σε 30 στελέχη δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στον τομέα της ενέργειας, με καθήκοντα που άπτονται της ασφάλειας και προστασίας των ΥΖΣ.

- ✓ Συγκεκριμένα, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, θα περιλαμβάνει δύο ενότητες,
 - θεωρητική, με την ανάπτυξη ζητημάτων που σχετίζονται με ζητήματα προστασίας ΥΖΣ
 - άσκηση επί χάρτου (table top exercise).

- ✓ Στο θεωρητικό μέρος της εκπαίδευσης, θα καλυφθούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα ζητήματα:
 - Ανάλυση των Directive on security of network and information systems (NIS Directive) και Council Directive 2008/114/EC
 - Παρουσίαση – αξιοποίηση των αποτελεσμάτων ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα προστασίας των ΥΖΣ.
 - Διαλειτουργικότητα και Αλληλεξάρτηση των ΥΖΣ.

“...η έννοια έχει στόχο να καλύψει τον συνδυασμό καταναγκαστικής και ανατρεπτικής δραστηριότητας, συμβατικών και μη συμβατικών μεθόδων (π.χ. διπλωματικές, στρατιωτικές, οικονομικές, τεχνολογικές μέθοδοι) που χρησιμοποιούνται με συντονισμένο τρόπο από κρατικούς ή μη κρατικούς παράγοντες για την επίτευξη ειδικών στόχων, παραμένοντας ωστόσο κάτω από το όριο της επίσημης κήρυξης πολέμου....”.

JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL Joint Framework on countering hybrid threats a European Union response

- ✓ Μια μη συμβατική επίθεση από δράστες υβριδικής απειλής σε Υ.Ζ.Σ. θα μπορούσε να δημιουργήσει σοβαρή οικονομική ή κοινωνική διαταραχή, ιδίως όσον αφορά υποδομές ζωτικής σημασίας (π.χ. ενεργειακή εφοδιαστική αλυσίδα, μεταφορές).
- ✓ Ένα σημαντικό στοιχείο για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών είναι η περαιτέρω διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών, προμηθευτών και οδών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται πιο ασφαλής και ανθεκτικός ενεργειακός εφοδιασμός.

Οι μεταφορές είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία κοινωνίας και τυχόν υβριδικές επιθέσεις στις υποδομές μεταφορών (όπως αεροδρόμια, οδικές υποδομές, λιμάνια και σιδηρόδρομοι) μπορούν να έχουν σοβαρές συνέπειες και να προκαλέσουν διαταραχές στα ταξίδια και στις αλυσίδες εφοδιασμού

- ✓ Η ΕΕ ωφελείται σημαντικά από τη διασυνδεδεμένη και ψηφιακή κοινωνία της.
- ✓ Οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο μπορούν να διαταράξουν τις ψηφιακές υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ και τέτοιες επιθέσεις θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από δράστες υβριδικών απειλών.

- Οι δράστες των υβριδικών απειλών χρειάζονται χρηματοδότηση για τη διατήρηση των δραστηριοτήτων τους.
- Η χρηματοδότηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη τρομοκρατικών ομάδων ή άλλων πιο δυσδιάκριτων μορφών αποσταθεροποίησης, όπως η υποστήριξη ομάδων πίεσης και περιθωριακών πολιτικών κινημάτων

Η προτεινόμενη απόκριση επικεντρώνεται στα ακόλουθα στοιχεία:

- βελτίωση της ευαισθητοποίησης,
- ενίσχυση της ανθεκτικότητας,
- πρόληψη, αντιμετώπιση κρίσεων και
- ανάκαμψη

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, είναι σημαντικό:

- να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και να προωθηθεί η κατάλληλη ανταλλαγή πληροφοριών ασφάλειας μεταξύ τομέων
- Η ικανότητα αντιμετώπισης υβριδικών απειλών με τη χρήση της ορθής στρατηγικής επικοινωνίας είναι ουσιαστική.

Δημιουργία συντονιστικής Αρχής

Κατηγοριοποίηση βάσει σαφών
και μετρήσιμων κριτηρίων

Κατάλογος και βάση δεδομένων με τις Υ.Ζ.Σ.

Ενδυνάμωση συνεργασίας –
Δημιουργία επίσημων ή/και ανεπίσημων δικτύων

Συνεχής εκπαίδευση

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

